

IRENE WEET RAAD

Financieel journalist Irene van den Berg gaat in op nijpende geldkwesties

Geld lenen kun je leren

Lenen 'Mam, mag ik 100 euro van je lenen? Ik betaal het terug, echt waar!' Wellicht ben je als ouder snel geneigd om nee te zeggen. Maar geld uitlenen kan juist leerzaam zijn voor je kind.

Je dochter van 15 wil een concertkaartje kopen voor haar favoriete boyband. De ticketverkoop gaat morgen van start, maar ze heeft nog niet voldoende geld. Ik snap best dat je dan als ouder zegt: ik betaal het kaartje nu. En we spreken af wanneer ik het geld van jou weer terug krijg." Pedagoog Ingeborg Dijkstra legt uit in welke situatie lenen aan je kind helemaal niet verkeerd is. „Ouders zijn vaak bang om geld te lenen aan een minderjarig kind. Maar het is goed als je kind leert dat hij het geld niet zomaar krijgt, maar moet terugbetalen.”

De Maastrichtse pedagoog ziet geld lenen aan je kind als onderdeel van de financiële opvoeding. „Je hebt liever dat hij die lening van 100 euro aan jou niet terug kan betalen, in plaats van dat hij de mist ingaat als hij 10.000 euro bij de bank heeft geleend. Door je kind te laten meedelen over de afspraken leert hij hoe lenen werkt. Vraag bijvoorbeeld hoe snel hij gaat terugbetalen. Als hij voorstelt om duizend keer 10 euro-

FISCUS

Rente rekenen

De fiscus gaat ervan uit dat je 6 procent rente rekent als je geld uitleent, ook aan je kinderen. Anders geldt niet in rekening gebrachte rente als een schenking; daarover moet belasting worden betaald. Voor een schenking van een ouder aan een kind geldt echter jaarlijks een vrijstelling van 5.304 euro (in 2016). Bij een kleine lening heb je dus niets te maken met de fiscus. Voorbeeld: bij een renteloze lening van 10.000 euro geldt een fictieve schenking van 6 procent, ofwel 600 euro. Dat valt nog ruim binnen de vrijstelling van 5.304 euro.

cent terug te betalen, leg je uit waarom dat niet zo handig is.”

Zet alles goed op papier, adviseert Dijkstra: hoeveel je leent, voor hoe lang je leent, hoe je kind gaat afbetalen en tegen welke rente. Rente vragen aan je kind?! „Jazeker, opvoeden is je kind voorbereiden op de wereld. De bank vraagt later ook rente. Rente vragen geeft je meteen de kans om uit te leggen wat rente is en welk percentage redelijk is”, legt de pedagoog uit.

Rem

Dat wil niet zeggen dat geld uitlenen aan je kind altijd een goed plan is. Twijfel of je koter je wel kan terugbetalen, leen dan niet. Dijkstra: „Krijgt je kind 1 euro zakgeld per week, dan is het natuurlijk niet handig om een concertkaartje van 100 euro voor te schieten.” Ook als je kind je voor de zoveelste keer om een lening vraagt, is het verstandig om op de rem te gaan staan. „Dan is het eerder zaak om samen met je kind om tafel te gaan zitten en te kijken hoe hij beter met zijn geld kan omgaan. Misschien kan hij een krantenwinkje beginnen.”

Niet alleen jonge kinderen kloppen

ILLUSTRATIE: VISELAAREN/SAXA

Leen alleen geld aan je kind als je dat nergens anders voor nodig hebt

—Esther Schulte, Ocean Finance

bij pa en ma aan voor geld. Ook je volwassen kind kan je voor het blok zetten. Vaak gaat het dan om grotere bedragen. „Leen alleen geld uit aan je kind dat je nergens anders voor nodig hebt. Dat blijven de familiefeestjes leuk”, zegt Esther Schulte van Ocean Finance.

Bij volwassen kinderen is het vaak lastiger om te beoordelen of ze in staat zijn de lening terug te betalen. Volgens Schulte is het slim om te

BASIS

Vijf tips voor de opvoeding

1 Geef zakgeld
Zakgeld is leergeld. Kinderen die zakgeld krijgen, kunnen de waarde van geld beter inschatten en ze sparen vaker.

2 Laat je kind fouten maken

Verkeerde keuzes op jonge leeftijd zijn leerzaam. Liever nu, dan later als er meer op het spel staat.

3 Help je kind bij het plannen van uitgaven

Je kunt je kind leren om geld opzij te zetten voor onverwachte uitgaven, voor leuke of nuttige dingen.

4 Stimuleer een bijbaantje

Door een bijbaantje leert je kind beter de waarde van geld. De allerkleinsten kun je geld laten verdienen door klusjes voor anderen te doen of door spullen te verkopen op Koninginnedag.

5 Geef het goede voorbeeld

Goed voorbeeld, doet goed volgen. Zet geld opzij voor grote uitgaven en vertel je kinderen daarover.

vragen of zoon- of dochterlief al bij de bank is geweest. Heeft de bank een persoonlijke lening of doorlopend krediet geweigerd, dan moeten volgens Schulte alle alarmbellen gaan rinkelen. „De bank verdient graag op zo'n lening dus als die geen krediet verstrekt, is er meer aan de hand”, stelt de Rotterdamse financieel adviseur.

Geld lenen aan een bodemloze put is niet slim. Maar je wilt je kind even-

min in de kou laten staan als hij in de financiële problemen zit. In plaats van geld te lenen - of te schenken - kun je ook een budgetcoach voor je kind inschakelen. „Ik weet uit ervaring dat ouders het vaak lastig vinden om een kind met schulden te helpen omdat ze er emotioneel bij betrokken zijn”, zegt budgetcoach en bewindvoerder Rebecca Eltingh. „Het kan dan slim zijn om een professional in te schakelen.”

Volgens Eltingh is het overigens niet altijd verkeerd om te lenen aan een kind met geldzorgen. „Als je kind bijvoorbeeld nog verkeersboetes heeft openstaan, dan kan het slim zijn om die snel voor te schieten. De bedragen daarvan lopen zo snel op, dat het risico bestaat dat je kind steeds verder wegzakt in de financiële problemen.”

Loyal

Uiteindelijk gaat het erom dat je je kind vertrouwt met het geleende geld. Schulte raadt dan ook af om precies vast te leggen waar het kind het geld voor moet gebruiken. Of een boete in de overeenkomst op te nemen, voor als zoon- of dochterlief niet op tijd terugbetaalt. „Als wantrouwen het uitgangspunt is, zeg ik: niet lenen.”

Volgens pedagoog Dijkstra hoeft je niet bang te zijn dat een lening de relatie tussen ouders en kinderen verstoort. Ook niet als een kind niet meteen terugbetaalt. „De loyaliteit van ouders aan kinderen is groot, en andersom ook. Dat maakt geld niet zo snel stuk. Heel anders dan als je leent aan een vriend.”

Vragen?

Vragen naar aanleiding van dit verhaal? Mail naar irene.van.den.berg@persgroep.nl. Volgende week behandelt Irene van den Berg een selectie van de vragen en opmerkingen.

VRAGEN & REACTIES

Irene van den Berg schreef vorige week over alternatieven voor dure kinderdagverblijven. Hierbij een selectie uit de vragen en opmerkingen van lezers.

Nog een alternatief: de ouderparticipatiecrèche
Bram van der Velde, secretaris van de belangenvereniging ouderparticipatiecrèches, miste nog een alternatief. Inderdaad: de ouderparticipatiecrèche.

„Dat is een opvangvorm waarin ouders in een professioneel ingerichte ruimte per toerbeurt op elkaars en eigen kinderen passen. Het is een volledig door de overheid erkende vorm van kinderop-

vang, zo blijkt ook uit het feit dat ouders recht hebben op kinderopvangtoeslag. Omdat in ouderparticipatiecrèches geen loonkosten worden betaald - de ouders doen het om en om - is het uurtarief veel lager dan in de reguliere opvang. Uurtarieven liggen zo rond de 2,50 euro. De kinderopvangtoeslag is daarmee ook een stuk lager, omdat die wordt berekend naar rato van wat wordt betaald. Daarmee zijn OPC's niet alleen goedkoper voor ouders, maar ook voor het rijk, vanwege de lagere kinderopvangtoeslag. En uiteindelijk dus ook voor de belastingbetaler.”

‘Gegil en gekrijs is niet leuk voor de bureu’
C. de Heer vraagt aandacht voor de overlast die bureu van kinderopvang kunnen hebben.

„In het artikel worden alleen de voordelen voor de ouders genoemd. Maar de nadelen voor de bureu die naast de informele kinderopvang en gastoudergezinnen wonen niet! Zij hebben vaak overlast van kinderen die herrie veroorzaken door over houten vloer te rennen (in oudere huizen) of het gegil en gekrijs van kinderen die buiten in de tuin spelen. En het aan huis brengen en halen

begint vaak al om kwart voor zeven in de morgen. Moet deze thuisopvang nog langer worden getolereerd? Terwijl er genoeg kinderopvangverblijven zijn. Die zijn er toch voor. Financieel iets duurder maar veroorzaakt minder overlast!”

Gastouder ziek, wat is er dan geregeld?

In het artikel staat dat een nadeel van gastouderopvang is dat je afhankelijk bent van één persoon. Is de gastouder ziek of op vakantie, dan moet je zelf iets regelen. Toos Breen reageert: 'Ik ben zelf gastouder en aangesloten bij een gast-

ouderbureau. Dat zorgt er juist voor dat er opvang wordt geregeld als ik ziek ben of met vakantie ga.’

Volgens een woordvoerder van het Vereniging GastOuder-Branche (VGOB) is dat zeker niet altijd het geval. „Het hangt van het gastouderbureau af of er iets is geregeld. Sommige bureaus nemen vooral de administratie op zich, maar anderen leveren ook dit soort diensten.”

Het is dus slim om vooraf te kijken hoe dit is geregeld als je een gastouder inschakelt, want anders moet je zelf een oplossing treffen als je gastouder niet kan oppassen.

FAMILIEBANK

Geld uitlenen, met rente

Geld uitlenen aan een kind voor de aankoop van een huis, kan fiscaal gunstig zijn.

Je begint dan een familiebank: je leent een bedrag uit waarover je kind een - marktconforme - rente betaalt. De spelregels zijn hetzelfde als bij een gewone hypotheek.

Zo'n familiebank kan voor beide partijen heel interessant zijn. De ouder ontvangt een aardige rente over zijn spaargeld en het kind mag de rente gewoon af trekken, mits hij of zij de lening in maximaal dertig jaar volledig terugbetaalt.

De rente-inkomsten zijn niet belast. De fiscus ziet de hypotheek zelf wel als vordering. Deze komt in box 3 bij de aangifte inkomstenbelasting van de ouders. Een familielening tussen ouders en kinderen kent trouwens nog een extra voordeel: ouders kunnen - een deel van - de rente belastingvrij terug-schenken.

De notaris

WAARVAN AKTE

Een waargebeurd voorval uit een notarispraktijk

Het Chinese bordje

De twee zussen samen in één kamer, daar komt herrie van. Ze kunnen elkaar niet luchten of zien. Nu moet na het overlijden van hun moeder de nalatenschap worden verdeeld. Ik ben de executeur van het testament van hun ouders, waarin zij, de enige kinderen, als erfgenaam zijn benoemd. Ik heb ze alleen naar kantoor kunnen krijgen onder de toezegging dat ze elkaar niet hoeven zien. Ze mogen apart komen: 's ochtends de ene zus, 's middags de andere.

Ingewikkeld is het niet. Het eigen huis van de ouders moet worden verkocht en de opbrengst verdeeld. Dat geldt ook voor het geld van de ouders, best een leuk kapitaal.

Ook de spulletjes van pa en ma moeten worden verdeeld. Het testament zegt niets over wie wat krijgt, maar wonder boven wonder lijkt dat geen problemen op te leveren. Een taxateur heeft de inboedel in kaart gebracht en een bedrag gekoppeld aan de spulletjes. De zussen hebben aan de hand van die lijst een boodschappenlijstje gemaakt. Met dat lijstje en

de geschatte waarde van de spullen komen ze, onder mijn bemiddeling, tot een verdeling waarmee ze beiden kunnen leven.

De ene zus mag het leuke Chinese bordje hebben dat al zo lang ze zich kan herinneren bij haar ouders in de glazenkast staat. Vooral om sentimentele redenen, want de

taxateur schat de waarde op hooguit 300 euro. Dat valt in het niet bij de geschatte waarde van enkele schilderijen van duizenden euro's.

Maar mijn collega, die als hobby Chinees porselein verzamelt, ziet bij toeval een foto van het bordje op mijn beeldscherm. „Joh”, zegt hij, „dat lijkt wel Kangxi-porselein. Hartstikke kostbaar.”

Ik bel de zussen en adviseer hen er een specialist naar te laten kijken. Dat kost 500 euro, maar dan weten ze tenminste hoe de vlag er voor hangt. Ook de interesse van de andere zus is nu gewekt. Zij herinnert zich dat pa en ma altijd behoorlijk gestrest deden over dat bordje. De expert trekt bleek weg als hij het bordje ziet: het is inderdaad 17de eeuws Chinees porselein en minstens 5.000 euro waard. Zijn advies: laat het veilen. En de beste plek daarvoor is Londen. Kost een paar centen, maar de opbrengst zal dat zeker vergoeden.

De expert trekt bleek weg als hij het bordje ziet: het is inderdaad 17de eeuws Chinees porselein en minstens 5.000 euro waard. Zijn advies: laat het veilen. En de beste plek daarvoor is Londen. Kost een paar centen, maar de opbrengst zal dat zeker vergoeden.

Dat blijkt: in de catalogus van het wereldberoemde veilingbedrijf zet de veilingmeester in op € 30.000,-. Een Chinese verzamelaar telt er uiteindelijk € 165.000,- voor neer. Ook na aftrek van de veilingkosten en de erfbelasting houden ze daar allebei een mooi bedrag aan over. Een reden om de ruzie bij te leggen en samen een feestje te vieren is dat niet. De onverwachte meevaller leidt niet tot verzoening. Best triest eigenlijk. — Johan Nebbeling

• **Bovenstaand verhaal is echt gebeurd. Vanwege beroepsgeheim zijn de namen van de betrokkenen niet vermeld. Reageren?** johan.nebbeling@persgroep.nl